

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/287/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114213089
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114213089.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, proti žalovanej: Slovenskej republike - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 19.09.2014 č.k. 8C/35/2014-7 takto

o z h o d o l :

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

V dôvodoch rozhodnutia súd prvého stupňa poukázal na to, že žalobca vytýka exekučnému súdu nesprávny úradný postup spočívajúci v tom, že nerozhodol v 15-dňovej lehote o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia. Poukázal na obsah zákona č. 514/2003 Zb. v znení neskorších predpisov ako aj ustanovenia § 44 a nasl. zákona č. 233/1995 Zb. v znení neskorších predpisov. Súd prvého stupňa sa oboznámil s obsahom spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 10Er/3/2009 a zistil, že v tomto exekučnom konaní bola čiastočne zamietnutá žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd pritom vyhodnocoval rozhodcovskú doložku, ktorá bola súčasťou formulárovej zmluvy, uzatvorenej medzi žalobcom a jeho dlžníkom a došiel k záveru o jej čiastočnej neplatnosti z dôvodu, že obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Zdôraznil, že zákon ukladá súdu rozhodnúť v 15-dňovej lehote o žiadosti o udelenie poverenia len v prípade vydania poverenia exekútorovi a teda ak súd nezistí rozpor so zákonom v exekučnom titule prípadne návrhu na exekúciu alebo žiadosti o vydanie poverenia a následne len stručne vyplní príslušné tlačivo obsahujúce spomínané poverenie. Je preto logické, že tá istá lehota nemôže platiť pre zamietnutie žiadosti o vydanie poverenia, keď súd musí vypracovať rozsiahle rozhodnutie a v ňom patrične zdôvodniť svoj právny názor a vysvetliť porušenie zákona. Pred týmto rozhodnutím bolo navyše nutné zabezpečiť aj ďalšie listiny, najmä ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, ako tomu bolo aj v danom prípade. Exekučný súd je totiž povinný dôsledne skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie v každom štádiu konania aj bez návrhu. Uvedené plyní aj z ustanovení zákona č. 244/2002 Zb. v znení neskorších predpisov. Súd prvého stupňa poukázal tiež na judikatúru Ústavného súdu SR, ktorá sa týka otázky prietahov v konaní, pokiaľ ide o rozhodnutie II. ÚS 545/2010 a nasl. Uzavrel, že exekučný súd sa postupom v spomínanej exekučnej veci nedopustil nesprávneho úradného postupu a neporušil právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Nárok žalobcu tak opodstatnený nemôže byť, týka sa to aj vyčíslenej škody, keď dospel k záveru, že žalobca neunesol

dôkazné bremeno pri preukázaní vzniku škody. Nepredložil žiadne relevantné dôkazy dokumentujúce skutočnú výšku tejto škody a preto nevykonal žalobcom navrhnuté znalecké dokazovanie, ktoré je bez existencie základu nároku na náhradu škody irelevantné. Uvedené sa týka ja žiadanej nemajetkovej ujmy. O trovách konania účastníkov rozhodol súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Žalobca namieta skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Zb. v znení neskorších predpisov. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a potom čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Žalobca poukázal tiež na čl. 144 ods. 1 Ústavy SR so zdôraznením, že súd bol pri svojom rozhodovaní viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Zb. v znení účinnom pred prijatím novely zákona č. 412/2012 Zb. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyše súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu. Uvádza, že je to predovšetkým štát, ktorý musí plniť svoj pozitívny záväzok vo vzťahu k právu na prerokovanie veci v primeranej lehote a žalobca takýto záväzok nemá. Žalobca nechápe, aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Ide o prejav nesústredenej činnosti súdu, kedy súdy vyhodnocovali aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli. Žalobca predložil ako dôkaz o vzniku škody spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave. Týmto posudkom je jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku a to v posudku v určenej výške. Ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdnemu pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd na základe ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde SR, bol povinný súd pred vyhlásením rozhodnutia o veci samej o tomto návrhu rozhodnúť. V zmysle týchto dôvodov navrhol žalobca podanému odvolaniu vyhovieť.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle zásad vyjadrených v § 212 ods. 1, 2 O.s.p. spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu opodstatnené nie je.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci

- a/ nezákonným rozhodnutím,
- b/ nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c/ rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení, alebo rozhodnutím o väzbe alebo
- d/ nesprávnom úradnom postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1/ škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,
2/ škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
3/ škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinností orgánov verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánov verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a § 11.

Podľa § 16 ods. 4 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia vád návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie, alebo exekučného titulu so zákonom do 15 dní od doručenia žiadosti, písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie; ak ide o exekučné konanie vykonávané na

podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúmava.

Podľa § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúcie aj na podklade notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Pokiaľ ide o námietku žalobcu, ktorý poukazuje na nemožnosť aplikácie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013, je táto jeho námietka právne bezvýznamná. Súd prvého stupňa pri rozhodovaní vychádzal z ustanovenia § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012 a rozhodnutie prvostupňového súdu je založené na úplne iných okolnostiach, tak ako to bolo citované vyššie z odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu.

V danom prípade nesprávny úradný postup má spočívať v nedodržaní 15 -dňovej zákonnej lehoty stanovenej § 44 ods. 2 Exekučného poriadku na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Táto 15-dňová zákonná lehota sa výslovne vzťahuje na prípady, ak súd po preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Ak zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. Pre zamietnutie žiadosti exekučný poriadok žiadnu zákonnú lehotu neurčuje.

Z obsahu spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 10Er/3/2009 vyplynulo, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola tomuto súdu doručená dňa 09.01.2009 s tým, že hneď 14.01.2009 exekučný súd vyzval súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého na doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie a žiadosti o udelenie poverenia. Súdny exekútor sa vyjadril k výzve súdu prvého stupňa podaním doručeným dňa 02.02.2009 a 09.02.2009 požiadal exekučný súd Stály rozhodcovský súd v Bratislave o zapožičanie ich spisu sp. zn. SR08578/08. Odpoveď zo strany Stáleho rozhodcovského súdu - spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s. bola doručená exekučnému súdu 18.02.2009 a uznesením z 23.03.2009 č.k. 10Er/3/2009-28 exekučný súd zamietol z časti žiadosť o udelenie poverenia, pokiaľ ide o výšku úroku z omeškania čo do 0,15 % denného úroku z omeškania zo sumy 250,95 Eur od 25.05.2008 do zaplatenia. Pokiaľ ide o ostávajúcu časť návrhu súdneho exekútora, exekučný súd vydal poverenie 23.04.2009.

Je potrebné zdôrazniť, že dôvodom čiastočného zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola neprimeraná výška uplatňovaných úrokov z omeškania z istiny, ktoré súd vyhodnotil v rozpore s dobrými mravmi a to aj s poukazom na ustanovenia zákona č. 244/2002 Zb.

V tejto súvislosti súd prvého stupňa správne zdôraznil, že materiálny prieskum súladu exekučného titulu so zákonom umožňuje § 45 ods. 1, 2 Zákona o rozhodcovskom konaní a vychádzajúc z tohto ustanovenia súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví z dôvodov uvedených v osobitnom predpise, ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a), b), alebo ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa ods. 1 písm. b) alebo c).

Vyššie spomínaná dĺžka daného exekučného konania rozhodne nebola takej povahy, že by predstavovala porušenie práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. V tejto veci bol plne opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, ktorý po doručení žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia skúmal, či rozhodcovský rozsudok, ktorý bol podkladom pre vykonanie exekúcie nezaväzoval povinného na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, prípadne právom

nedovolené, alebo či nejde o plnenie odporujúce dobrým mravom. Takéto zistenia majú svoj právny význam, pretože pokiaľ rozhodcovský rozsudok vyššie spomínaným zákonným ustanoveniam odporuje, je daná prekážka na vykonanie exekúcie na základe takéhoto exekučného titulu.

Rovnako je potrebné stotožniť sa s tvrdením o neunesení dôkazného bremena zo strany žalobcu pri preukazovaní vzniku škody či existencie dôvodov pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Súd prvého stupňa v preskúmanom rozhodnutí zdôvodnil, prečo nevykonával vo veci ďalšie dokazovanie a taktiež nebolo zistené, aby zo strany žalobcu bol podávaný návrh na prerušenie konania.

Zákonnými predpokladmi vzniku nároku na náhradu škody podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Zb. sú existencia nesprávneho úradného postupu, škoda a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Ak chýba čo i len jeden z týchto predpokladov, zodpovednosť žalovaného účastníka plynúca zo zákona č. 514/2003 Zb. daná nie je.

Odvolačný súd preto vzhľadom na uvedené rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobca vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalovanej v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.